

Provtagningsanvisning vaginal odling

Avgränsning/Bakgrund

Situationer där vaginal odling EJ är indicerad

- Misstanke om STI
Se anvisningar för specifika frågeställningar: ”Klamydiadiagnostik – gonorréscreen ingår” ”Mykoplasma genitalium” ”Odling Neisseria gonorrhoeae” ”Screen STI” (HBV, HCV, HIV, Syfilis)
- Flytning
Bedside-metoder ska användas för diagnostik av bakteriell vaginos, Trichomonas-infektion och candida-vaginit.
- Misstanke om Herpesinfektion
Se Herpes simplex (Varicella zoster) PCR
- Lokala sår eller abscesser i genitalområdet
Begär ”Sårsekret- Allmän odling” eller ”Abscessmaterial-Allmän odling”
- Misstanke om PID relaterad till spiral (IUCD)
Begär ”Biopsi- Odling Actinomyces/Nocardia” Ange Spiral under anamnes
- Peroperativa prov
Begär ”Buksekret pinne- Odling Buksekret”

Vaginal odling kan vara av värde:

Misstanke om infektion med luftvägspatogen ffa hos prepubertala flickor.

Hos små flickor förekommer symptomgivande infektion i vulva med luftvägspatogener ffa Streptococcus pyogenes (Grupp A-streptokocker). Detta kan sällsynt förekomma hos äldre kvinnor.

Begär: Vaginalsekret-Odling allmän

Ange: Endometrit? Eller Postoperativt?: Nej

Recidiverande jästsvampvaginit

Diagnosen jästsvampvaginit är mycket vanlig ffa hos fertila kvinnor. Diagnosen ställs bedside. Vid komplicerat förlopp kan det efter behandlingsförsök ibland vara av värde med en

vaginal svampodling för att bekräfta diagnosen och för att detektera eventuella jästsvamparter som alltid bär fluconazolresistens. *C. albicans* är mycket sällan resistent mot fluconazol.

Begär: Vaginalsekret-Odling svamp

Endometrit, salpingit och postoperativa infektioner

Vid misstanke om salpingit, endometrit i samband med graviditet, abort, förlossning eller lokal infektion efter gynekologiskt ingrepp kan bakterier från normal vaginal- eller rektal flora ha betydelse. Ofta är infektionen polymikrobiell och mera långsamväxande arter tex anaeroba detekteras inte alltid. Resultatet vid vaginal odling måste därför tolkas med försiktighet och ofta väljs en eventuell antibiotikabehandling inte bara utifrån odlingsfyndet.

Salpingit eller endometrit orsakas ofta av STI. Ovanligare orsaker kan vara Herpes simplex eller Mykobakterier. Vaginal odling är inte till hjälp vid något av dessa tillstånd.

Begär: Vaginalsekret-Odling allmän

Ange: Endometrit? Eller Postoperativt?: JA

Ange: Närmare beskrivning av tillståndet i fri text under Anamnes

Tag separata prov för STI och ev. HSV

Bärarskap av GBS

Bärarskap av GBS vaginalt och/eller i rektum förekommer hos ca 30% av gravida kvinnor. Detektion av bärarskap är indicerat under förlossning där intrapartal antibiotika profylax enligt vårdprogram ges.

Tag med SAMMA provtagningspinne först sekret från NEDRE delen av vagina och sedan från rektum.

Om också allmän odling önskas krävs ytterligare ett prov.

Svar och bedömning

Resultat ges inom 2 vardagar efter provets ankomst till laboratoriet.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

- Odlingssprov ska alltid tas mot direkt påverkad vävnad efter att eventuellt pus torkats bort för att undvika att enbart koloniserande flora detekteras.

- Resultatet vid misstänkt endometrit/salpingit är svårbedömt eftersom koloniserande flora i vagina eller cervix ofta inte motsvarar infekterande agens i uterus/tubor/buk. Dessutom är det ofta svårt att detektera samtliga organismer som är inblandade i polymikrobiella infektioner.